

T.1 MEDI FÍSIC DE CATALUNYA I ESPANYA

RELLEU PENINSULAR

FORMA MASSISSA	ELEVADA ALTITUD MITJANA	DISPOSICIÓ PERIFÈRICA	DIVERSITAT DE RELLEU
Estat determinada per l'amplada i l'extensió de les costes.	Degut a l'extens altiplà central que ocupa $\frac{3}{4}$ parts de la península i les nombroses serralades.	El relleu dificulta l'accés a la Meseta. Hi ha un gran desnivell i aquest impedeix la influència climàtica.	A causa de la seva complexa formació geològica.

FORMACIÓ GEOLÒGICA

(dos moviments orogènics)

Orogènia herciana

Formació de muntanyes degut al moviment de plaques tectòniques sobre el mantell terrestre.

— ERA TERCIÀRIA

Són massissos antics, muntanyes d'altitud mitjana arrodonides i valls amples.

Orogènia alpina

Etape de formació de muntanyes

Són les serralades més recents

— ERA PRIMÀRIA

amb major altitud, crestes i formes abduptes.

Delta de l'Ebre

Desembocadura de l'Ebre; resultat de la interacció amb nombrosos. Processos geogràfics

- sedimentació fluvial
- Corrents marins. Habitat aquatic — ambiental
- Procesos climàtics. amb diversitat — riquesa biològica
- Acció humana

Parc natural del delta

Futur: tendència cap a una desaparició progressiva

- fenòmens naturals
- Disminució del cabal del riu Ebre
 - Construcció de preses (embassaments = retenció de les deposicions fluvials 90% dels sediments)

EL RELLEU DE CATALUNYA

ELS PIRINEUS	SERRALADA TRANSVERSAL	SERRALADES COSTANERES	DEPRESSIÓ CENTRAL CATALANA	COSTES CATALANES
<p>Alineació continua de muntanyes</p> <p>Origen: moviment alpí era 3</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pirineu axial <p>Estructura de blocs callats i aixecats.</p> <p>Materials: grafit, calcàries</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Prepirineu <p>Materials sedimentaris de l'era 2 plegats i fallas conques clàries</p> <ul style="list-style-type: none"> - series interiors - series interiors 	<p>Situada als peus dels Pirineus que els uneix amb la serralada litoral</p> <p>Origen: moviment alpí, volcà isme olotí al quaternari</p> <p>Morfologia: blocs tabalers o vasculars elevats i enfonsats</p>	<p>Doble serralada paral·lela a la costa.</p> <p>Desembocadura del Ter. Fins el delta del Ebre.</p> <p>Origen: moviment alpí.</p> <p>Col·lisió i trencament de plaques van comprimir i plegar als dipòsits sedimentaris.</p> <p>Relleu formes desgastades.</p> <p>Unitats: serralada prelitoral, litoral i depressió prelitoral</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Altures importants 2. Suaument o d'Igualada 3. Espai obert i comunicat. Fossa tectònica. 	<p>Part oriental. Depressió de l'Ebre.</p> <p>Antigues zones ocupades pel mar.</p>	<p>Origen: plana litoral formada per al·lucions dels rius</p> <p>Morfologia: petites cales entre estàs rocosos, planes litorals i deutes.</p> <p>Implantació i consolidació al llarg de la història: nuclis urbans.</p> <p>+ població = urbanització</p>

FACTORS QUE INFLUEIXEN SOBRE EL CLIMA

ANTICICLONS TROPICALS	DEPRESSIONS ATLÀNTIQUES	EL RELLEU	SITUACIÓ LATITUDINAL PENÍNSULA	COMPORTAMENT MEDITERRÀNIA OCCIDENTAL
<p>Conjunt masses d'aire pesades divergents</p> <p>Situació d'altres pressions</p> <p>Generen estabilitat (aire càlid i sec)</p> <p>estiu onades de calor (+40)</p> <p>Anticicló de les Açores: massa tropical marítima = principal centre d'acció meteorològica</p>	<p>Conjunt masses ascendents i convergents</p> <p>Situació baixes pressions</p> <p>Generen inestabilitat (nu ulls i pluges abundants)</p> <p>Hivern afecten al nord i nord-oest península.</p>	<p>Disposició perifèrica del relleu península contribueix a la sequedat i les temperatures altes del clima al interior</p>	<p>Masses d'aire tropical i Shaharid compensades per:</p> <p>Masses d'aire polars de l'àrtic</p> <p>Masses d'aire Siberianes (sec, fred i nevades)</p> <p>Equilibrar temperatures generen d'estabilitat centre i est.</p>	<p>Evaporació de'aigües d'estiu</p> <p>Masses fredes de l'Atlàntic = baixes pressions i condensa IO</p> <p>Plugues torrencials</p> <p>Gota freda: diferència tèrmica entre la situació estiu i tardor genera baixes pressions al mediterrani occidental — condensen l'aire i provoquen pluges torrencials.</p>

Escalfament climàtic: increment constant en els nivells de gasos d'efecte hivernacle en l'atmosfera. Relació entre L'escalfament del planeta i la desertització causant variació de climes.

CLIMES A CATALUNYA

ATLÀNTIC	ALPI	MEDITERRANI DE MUNTANYA	MEDITERRANI CONTINENTAL	MEDITERRANI LITORAL
<p>Vall D'Aran</p> <p>Hiverns suaus i plujoses.</p> <p>Estius frescos i humits.</p>	<p>Pirineus.</p> <p>Hiverns molt freds pluges abundants i neu</p>	<p>hiverns molt freds, precipici accions i neu abundant</p> <p>Estius suaus i seus.</p> <p>Precipitacions a la</p>	<p>terres baixes de l'interior. Influència marítima.</p> <p>Temperatures contrastades i pluges escasses</p>	<p>temperatures suaus a l'estiu i hivern. Plugues escasses tardor i primavera</p>

		tardor.		
--	--	---------	--	--

VEGETACIÓ A CATALUNYA

VEGETACIÓ MEDITERRÀNIA	VEGETACIÓ DE MUNTANYA MITJANA	VEGETACIÓ D'ALTA MUNTANYA
bosc de fulla perenne Alzina, olivera, sureda..	bosc espònsors os i ombrosos. Roures i faigs	condicionades per l'actitud i temperatures. Avet blanc, Prats alpins

Escalfament climàtic i desertització

Impacte humà sobre el medi — desertització / desertificació

- desertització: procés gradual de degradació del sòl fèrtil i productiu, es converteix en un sòl estèril. Transformació d'un terreny, causes: emoció del sòl i manca d'aigua.
- desertificació: procés a causa de la intervenció humana

Conseq: sequera persistent i escassetat d'aliments.

Expansió: molts casos per l'acció humana i per processos naturals — variacions climàtiques.

CLIMES D'ESPANYA

CLIMA	ORIGEN	CARACTERISTIQUES	HIDROLOGIA	VEGETACIÓ	ACTIVITATS HUMANES
OCEÀNIC O ATLÀNTIC	depressions atlàntiques. Espanya humida (Galícia, Astúries, Cantàbria..)	temperatures suaus amb poca amplitud tèrmica 11-15 graus VARIETATS: Varietat de muntanya temp més baixes i precipitacions + abundants. Varietat de transició entre oceànic-continent al. Pluges, estius secs.	precipitacions abundants durant tot l'any excepte estiu Rius cabalosos i regulars, curts. Gran força erosiva. Gran aprofitament energètic.	bosc temperat. Caducifoli (Roures, faig, Falgueres) Prats naturals pastura.	pastura bestiar, boví, conreus humits (patata, poma i blat de moro.
MEDITERRANI	domini dels anticiclons tropicals a l'estiu i depressions atlàntiques a l'hivern (Balears mediterrani extremaudra, Ceuta)	estius calorosos i hiverns suaus (+freds a l'interior) VARIETATS: D'influència atlàntica precipitacions importants. De muntanya Mediterrània, hiverns +freds i estius secs. Varietat seca, acidesa molt elevada.	pluges a vegades torrencials primavera-tardor. Fred Acidesa estiu. Rius estiatge intens. Tardor augmenta cabal per precipitacions. Gran acció erosiva.	bosc perenne (alzines, pi sureda) Adaptada a la sequera estival	conreus mediterranis (blat, vinya i oliveres) Zones de regadiu, Horta.
D'INTERIOR O CONTINENTAL	efecte barrera de les muntanyes perifèriques. (Madrid, castella la manxa)	hiverns freds i estius calorosos Estius secs i algunes nevades VARIETATS: Varietat de muntanya interior Zones de precipitacions escasses Hiverns freds i estius secs	precipitacions escasses Rius irregulars amb crescudes en l'època de pluja o desglaç Estiatge.	alzinars i pinedes a les muntanyes Estepa zones àrides	conreu de cereals de sequera i ramaderia bestiar de llana (ovelles)
SUBTROPICAL O ÀRID	proximitat tropic de càncer i anticicló a les Açores. (Illes Canàries)	temperatures altes tot l'any VARIETATS: Varietat de costa, clima subdesèrtic temperatures suaus Varietats de muntanyes mitjanes, temperatures fresques	precipitacions escasses tot l'any. Concentrades a l'hivern i inexistents a l'estiu Barrancs, no rius	sequedat = poc abundant pero gran nombre d'espècies endèmiques	turisme

ESTIATGE — sequera dels rius